

VEČERNI LIST

NEODVISEN DNEVNIK

Cena celoletno po pošti K 40.—, za Ljubljano K 36.—
 „ polletno „ „ „ 20.— „ „ „ 18.—
 „ četrtletno „ „ „ 10.— „ „ „ 9.—
 „ mesečno „ „ „ 3.50 „ „ „ 3.—
 Dredništvo in uprava: Kopitarjeva ulica 6. — Telefon 50.

Inserati: Enostojna petištva (59 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor) za enkrat po 50 vin., za dva- in večkrat po 45 vin. — Ob sobotah dvojni tarif. — Poslano: Enostojna petištva K 1.—. — Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 3. uri popoldne.

Velik ljudski tabor v Lučanah.

V nedeljo, dne 19. januarja bo v Lučanah velik tabor obmejnih Slovencev, in sicer sredi trga v Ulbrichovi dvorani. Začetek ob 11. uri dopoldne. Govorijo: general Maister, prof. dr. Hohnjec in urednik Žebot.

Prva seja mirovne konference.

PARIZ, 16. (Lj. k. u.) Agence Havas poroča: Tajništvo mirovne delegacije je razposlalo danes vabila za prvo sejo mirovne konference. Zakoniti dokument je naslovljen na diplomatske zastopnike (na veleposlanike in poslanike) v Parizu, ki jih pozivlje, naj čimprej naznanijo imena onih, ki se bodo udeležili otvoritvene seje. Posamezne delegacije bodo zbrane po abecednem redu v konferenčni sobi in sicer v prvi vrsti zastopniki velesil, Zedinjenih držav ameriških, Anglije, Francije, Italije in Japonske, potem pooblaščenici drugih držav. Ko bodo vsa odposlanstva zasedla svoja mesta, bo vstopil Poincare, bo sedel na predsedniško mesto, govoril otvoritveni govor, konstatiral, da je konferenca otvorjena in se potem umaknil. Nato bo Clemenceau kot načelnik francoske delegacije prevzel predsedstvo in bo naprosil skupščino, naj imenuje uradništvo, ki naj bo interalirano in ki naj obstoji iz predsednika in njegovega namestnika in generalnega tajništva. Potem bodo prebrali poslovalni red za mirovno konferenco, izdelan po prvih ministrih in po zunanjih ministrih peterih velesil in ga enostavno ratificirali. Kakor se kaže, bodo ob tem uporabljali angleški in francoski jezik.

Maistrove grožnje.

Maribor, 17. jan. Štajerska »Volkswehr« in deželni glavar pl. Kaan sta izjavila po napadu na Lučane, da nista v javni zvezi s tem napadom, in da Nemci nimajo namena napadati in da isto prošijo tudi od nas. Ker smo pa zvedeli, da Nemci kljub temu ojačujejo svoje postojanke, je general Maister zagrozil nemškemu mogotcem, da bo dal vsak kraj, katerega bi morali naši vsled nemške premoči zapustiti, takoj zažgati. V slučaju novega napada bo dal takoj vse talce iz obmejnih krajev prepeljati v Maribor in bodo ti talci takoj dobili zasluženo kaznen. Če bi nemške čete napadle kak naš kraj

in povzročile škodo, bodo vsi zasedeni kraji na meji morali plačati veliko kontribucijo. General Maister je še zagrozil z mnogimi drugimi represalijami. Fronta od Spodnjega Dravograda do ogrske meje je popolnoma trdna. Mi dobivamo po naših zavežnih mladeničih vsak dan močna ojačenja, tako da se ni bati, da bi mogli Nemci predreti našo črto.

Generalu Maistru in njegovemu generalnemu štabu je obmejno slovensko ljudstvo hvaležno, da vodi našo obrambo s tako veliko skrbjo, močatostjo in premišljenostjo.

640 vagonov živil in 1000 glav živine za Slovenijo.

Belgrad, 16. (Lj. k. u.) Jugoslovanski tiskovni urad poroča: Pred nekoliko dnevi je dospel v Kotor velik parnik z več tisoč tonami ameriške moke. Minister za prehrano Jovanović je odredil, naj se od te prve ameriške pošiljave odpremi 400 vagonov v Slovenijo. Ta pošiljatev za Slovenijo bo prišla najbrže preko Reke.

Belgrad, 17. Naš posebni dopisnik nam poroča: Minister za prehrano Jovanović je poleg že omenjenih 400 vagonov moke nakazal za Slovenijo še 100 vagonov žita, 20 vagonov soli, 10 vagonov masti, 110 vagonov krompirja in 1000 glav goveje živine.

Naša vlada.

Na čelo naše vlade je stopil dr. Janko Brejč, ko ga je regent Aleksander imenoval za predsednika. Dr. Brejč je Sloveniji dobro znana osebnost. Kot mlad odvetnik je odšel iz Ljubljane v Celovec in je tam s svojo energijo, delavnostjo in žarnim rodoljubjem kmalu postal voditelj koroških Slovencev. Stal je na meji kot naša najsevernejša straža. Težki so bili boji, ki jih je moral prebiti politično prononsiran slovenski advokat v Celovcu, tem srenovnem gnezdu nemštva, in treba je bilo neupogljive volje in železnih živcev, da človek ni podlegel večnim šikanam, intrigam in neprikriti zlohotnosti oblasti in kolegiov. Dr. Brejč je bil tudi prvi politik S. L. S., ki je spoznal kvarno in narodno mlačno politiko dr. Šusteršiča in ki je imel toliko poguma ter odločnosti, da se mu je postavil po robu. Za podpredsednika vlade je regent imenoval po predlogu slovenskih strank dr. Gregorja Žerjava. Dr. Žerjav je, daši še mlad, ena najboljših slovenskih političnih glav in gotovo bodoči voditelj J. D. S. Odlikuje ga izredna pridnost in treznost. Kot generalni tajnik Jugoslovanskega kluba je ves čas državnozbornskega zasedanja deloval v klubu, ima mnogo zaslug za dobro razmerje, ki se je bilo razvilo med plemeni v opozicijskem slovanskem bloku in je bil mnogokrat iniciativno navzoč pri važnih političnih ukrepih.

Ostali člani vlade še niso imenovani, toda gotovo je, da bo ministrski kabinet odobril osebe, ki mu jih bodo predložile stranke. S. L. S. je imenovala kot kandidata za poverjenišvo notranjih zadev dosedanjega voditelja okr. glavarstva za ljubljansko okolico Gustava Golja. Ta uradnik, daši še mlad, je ena najpriljubljenejših oseb v ljubljanski okolici. Označuje ga moderno mišljenje, tuje vsakemu birokratizmu, in resna volja, da pomaga ljudstvu. Golja se smatra za služabnika strank v svojem uradu, ne za njihovega gospodarja. V najkritičnejši dobi se je kot vladni komisar na ljudskih shodih v Št. Vidu, na Vrhniki in Grosupljem skazal kot zvestega sinu svojega naro-

Prvi korak do slovenskega vseučilišča.

Vseučiliška komisija pri Narodni vladi v Ljubljani je v svoji zadnji seji sklenila vsled vloge zbora ljubljanskih bogoslovnih profesorjev, podane v soglasju z ljubljanskim knezoškofom, — predlagati Narodni vladi, da naj se prizna bogoslovnemu učilišču v Ljubljani značaj fakultete z vsemi pravicami sedanjih bogoslovnih fakultet (podeljevanje doktorata i. t. d.).

Američani pri dr. Korošču.

Snoči je obiskala ameriška komisija, sestojeca iz polkovnika Chermana Milesa in poročnika Kinga ministrskega podpredsednika dr. Korošca. Dr. Korošec, ki zadnje dni boleha in je takoj po zborovanju zaupnikov V. L. S., katero je vodil včeraj, zopet legel, je sprejel ameriške goste v postelji.

V živahnem razgovoru, ki se je razvil med Američani in dr. Koroščem, je ministrski podpredsednik opozarjal na nečuvvene persekucije, katerim je izpostavljeno naše ljudstvo na Goriškem, na aretacijo dr. Breclja in dr. Podgornika, na barbarsko početje italijanske uprave v Trstu, ki je vrgla do 5000 slovenskih otrok iz šole. Povdarjal je, da so zasedene dežele najčistejše slovenske dežele in da je z italijansko okupacijo Wilsonov princip postavljen na glavo.

Opozarjal je ameriške goste na vezi, ki so se spletle med Italijani in Nemci in na nevarnost, ki grozi vsled te zveze. K tej zvezi bodo kmalu pristopili tudi Mažari, s čimer bo vsejana kal prihodnjih nemirov v Srednji Evropi.

Ameriška gosta, ki sta pokazala, da sta dobro informirana o našem vprašanju, sta se živahno zanimala za podrobnosti in sta se po razgovoru prisrčno poslovila.

Likvidacija Avstrije.

Belgrad, 16. jan. (Lj. k. u.) Jugoslov. tiskovni urad poroča: Na predlog konzularne Agenture SHS na Dunaju in po naročilu ministrskega sveta je imenoval finančni minister posebno komisijo za likvidacijo premoženja bivše avstro-ogrske monarhije in enako komisijo za likvidacijo bivše vojvodine Štajerske. Za predsednika prve komisije je imenoval finančni minister dr. Miroslava Ploja, za namestnika dr. Otona Frangeša. Za predsednika druge komisije pa je imenovan dosedanji poverjenik za finance pri Narodni vladi v Ljubljani dr. Vekoslav Kukovec.

Čehoslovaki in boljševiki.

Praga, 16. jan. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Narodna skupščina je danes nadaljevala debato o vladni izjavi. Član Siga je izvajal, da se nadaljuje revolta v germaniziranih okrajih, posebno v opavskem in tešinskem okraju. Vlada je proti Poljakom in Nemcem po nepotrebnem liberalna. Član Bodezky (centralist) polemizira proti govoru dr. Stranskega in se zavaruje proti temu, da se zamenjujejo boljševiki s češkimi komunisti. Čehoslovaški legionarji v Rusiji začetkom niso razumeli preverjenja naroda in so delovali proti socialni revoluciji. Ako nam bo težko delo za konsolidacijo razmer v čehoslovaški republiki onemogočeno, ne bo kriv narod, ampak oni, ki iščejo boljševike na Češkem s čarodejno palico. Član Markovič (Slovak) je izjavil, da je on prvi govornik, ki se je v inozemstvu bojeval za čehoslovaško državo. Govornik omenja boje proti Nemcem in žalostni položaj čehoslovaških legionarjev po brestlitovskem miru. Takrat je rekel Masaryk: »Ako se

hočemo sedaj še bojevati proti Germanom, moramo iti v Francijo.« Poslali smo delegacijo k boljševiškim mogotcem, da dosežemo svoboden odhod čehoslovaške vojske. Ko so pa boljševiki zahtevali razorožitev Čehoslovakov, so ti odgovorili, da se hočejo rajši prebiti. **Dobili smo pri mrtvih Nemcih dokaze, da sta Viljem II. in Karel I. zahtevala izročitev Čehoslovakov. Posebno grof Mirbach je kar najodločneje zahteval od Čičerina takojšnjo razorožitev Čehoslovakov. Čehoslovaški boljševiki so hoteli uničiti čehoslovaško armado. Zakrivili so s tem čin zoper narod. — Seja je bila nato prekinjena. Minister za notranje stvari Svehla je naznanil, da je ministrski predsednik dr. Kramář odpotoval v Pariz in da ga bo on zastopal. Prihodnja seja v torek.**

Vojska med Poljaki in Nemci.

Vojska med Poljaki in Nemci.

Berlin, 17. Boji na Poznanjskem so se poostriili. Tu prevladuje mnenje, da se nahaja Poljska v vojnem stanju z Nemčijo. Poveljstvo nemških čet bo prevzel Hindenburg.

Dunaj, 17. jan. (Lj. kor. u.) »Fremdenblatt« poroča iz Berlina: Vlada je trdno odločna, upreti se z orožjem prodiranju Poljakov v Prusiji, Šleziji in na Poznanjskem. Snujeta se dve armadi, ena za Zapadno Prusijo, druga za Šlezijo.

Krakov, 17. Poljaki imajo ob nemški meji zbranih 280.000 mož.

Položaj na severni meji.

Ljubljanski kor. ur. poroča dne 17. t. m. ob 10. uri dopoldne iz uradnega vira: Položaj na naših koroških in štajerskih mejah je neizpremenjen.

da, kar mu je nakopalo mnogo neprijetnosti pri centralni vladi in nepričakovano čast: edini izmed vseh uradnikov pri okrajnem glavarstvu ljubljanskem ni dobil odlikovanja od prejšnje vlade. — Dr. Karel Verstovšek bo vodil kakor doslej resort za uk in bogočastje. Dr. Verstovšek ni bil le član državnega zbora, ampak tudi deželni poslanec in deželni odbornik štajerski in je kot tak vodil vse dolgoletne boje z Nemci in nemškutarji. Prestal je težko dobo dolgotrajne slovenske obstrukcije v deželnem zboru štajerskem, ne da bi omagal v boju aji odnehal od svojega radikalizma. Večkrat je bil v smrtni nevarnosti, enkrat je celo moral braniti sebe in svojo družino s samokresom pred podivjano mariborsko nemškutarsko druhaljo, ki mu je pobijala okna. — Poverjeništvu za pravosodje je prevzel dr. Ravnihar, poleg dr. Tavčarja ena najbolj simpatičnih prikazni v J. D. S. Kot državni poslanec je bil eden najbolj marljivih članov Jugoslovanskega kluba, vester in tih delavec, vedno pri knjigi in študiju, strokovno in politično globoko izobrazen, kot človek izredno ljubezniv, postrežljiv in kulanten. — Anton Kristan, ki je doslej vodil resort za socialno skrbstvo, bo prevzel javna dela. Kristan je dolgoletni voditelj J. S. D. S., organizatoričen talent prve vrste in silna agitatorična moč, osebno pravičen in lojalen do nasprotnih strank. Kristan ima veliko zaslugo, da je slovenska socialna demokracija krepko sodelovala pri delu osvoboditve in da hoče sedaj zastaviti svojo moč v svrhu konsolidacije Slovenije in države. — Dosedanji Kristanov resort je prevzel Albin Prepeluh, eden najznamenitejših socialno-političnih teoretikov. Znan je kot dolgoleten publicist (Abditus) in je še pred kratkim izdal znamenito knjigo »Problemi malega naroda«, pisano z globokim umevanjem našega socialnega položaja in z veliko ljubeznijo do slovenskega ljudstva.

Konec Liebknechta in Roze Luksemburg.

Dne 15. t. m. sta našla krvav konec dva najzagrizenejša nemška socialna revolucionarja: Liebknecht in Roza Luksemburg. Vodila sta v Berlinu spartakovski pokret, ki ga je vlada v zadnjih dneh končno z močno roko zatrla. Začeli so iskati kolovodje, na katere je bila velika večina prebivalstva, ki si želi reda in miru, divja. Dne 15. t. m. pozno zvečer so v stanovanju nekega prijatelja zasačili Liebknechta, istočasno pa v hotelu »Eden«, kamor so pripeljali tudi Liebknechta, Roza Luksemburg, Častnika, ki sta vodila straži, sta imela nalog, oba aretovanca odvesti v preiskovalni zapor. Liebknechta so preiskali in ga zasliali, nato ga pa odvedli k avtomobilu; zagrozili so mu z uporabo orožja, ako bi hotel pobegniti. Pred hotelom se je bila zbrala velika množica. Ko je stopil Liebknecht v avto-

mobil, je pristopil neki moški in udaril Liebknechta s tako močjo po glavi, da ga je takoj obšla kri. Avtomobila niso pustili naprej in Liebknechta so odgnali peš. Po nekaj korakih je Liebknecht skočil v stran in začel bežati. Ker se na ponovne klice ni ustavil, so začeli streljati za njim. Krogla je zadela Liebknechta med ramena in v vrat ter je obstal na mestu mrtev.

Rozo Luksenburgovo so spravili v avtomobil in jo odpeljali. A množica je voz ustavila, neki moški je skočil v avtomobil, naperil na Luksenburgovo revolver in jo ustrelil. Ljudje so se vrgli na mrtvo revolucionarko in jo potegnili z voza. Njenega trupla še niso našli. Domnevajo, da so Luksenburgovo vrgli v kanal.

Umor Liebknechta je vzbudil v vladnih krogih največje vznemirjenje. Vlada namerava odstopiti; Scheidemanna so brzojavno pozvali v Berlin.

Proti častnikoma, ki sta vodila transport Liebknechta in Luksenburgove, so uvedli vojnosočno preiskavo.

Berlin, 16. jan. (Lj. k. ur.) »Achtuhr-Abendblatt« objavlja o aretaciji Liebknechta in Luksenburgove nastopne podrobnosti: Takoj, ko je dospela vest, da se Liebknecht in Luksenburgova nahajata v stanovanju obitelji Markussohnove, so vojaki meščanske brambore udrili v stanovanje, ne da bi jih kdo oviral pri tem. Med tem se je vrnil mladi Markussohn, urednik lista »Die rote Fahne«. Ko je zapazil stražo, je hotel pobežniti, pa so ga prijeli. Ko so odvedli Liebknechta in Luksenburgovo iz stanovanja, je vojaštvo natančno preiskalo stanovanje in našlo spise s podpisom Radekovim, poročila o sejah sovjetov in drugo. Poleg tega so zaplenili večjo vsoto denarja. Na dvorišču je stal voz za prevažanje pohištva, v katerem so se nahajala motorna kolesa, strelivo in strojnice. Danes popoldne so ponovno preiskali stanovanje. V mrtvašnico, kamor je bilo oddano truplo Liebknechtovo, je tekom popoldneva prihajalo ogromno število njegovih pristašev, pa jih niso pustili k mrtvi. Ko se je dognala osebnost Liebknechtova, so truplo odstranili iz mrtvašnice.

Berlin, 17. jan. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Včeraj je vladal v Berlinu popoln mir.

Berlin, 17. jan. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Državna vlada bo sldicala narodno skupščino v drugi polovici februarja v Berlin.

Berlin, 17. jan. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Osrednji svet je najstrožje obsodil umor Liebknechta in Rose Luxemburg, toda odobril postopanje vlade.

Berlin, 17. Čehoslov. tisk. u. poroča: Pozno ponoči se je vest o krizi vlade potrdila. Vlada je uvedla najostrejšo preiskavo, da se dožene, če vojaško spremstvo, možno in častniki, varovalo Liebknechta in Rozo Luksenburg ter vršilo svojo dolžnost. Častnik, ki je stražil Rozo Luksenburg, je bil suspendiran, da se bo moglo dognati, zakaj ni rabil orožja v varstvo Roze Luksenburg.

Boljševiki ogrožajo Vzhodno Prusijo.

Berlin, 17. jan. (Lj. kor. ur.) Dopisnik dunajske »Neue Freie Presse« poroča, da postaja vedno večja nevarnost, da udeležijo ruski boljševiki v nemško ozemlje. Ruske boljševiške čete so le okoli sto kilometrov oddaljene od vzhodne pruske meje. Obmejna mesta se nahajajo v resni krizi kakor za časa ruske invazije. Vlada smatra za najnujnejšo nalogo, odrediti proti tej nevarnosti najstrožje odredbe.

Mackensen zaprt na gradu Futak.

Dunaj, 17. jan. (Lj. kor. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Maršal Mackensen ni interniran v Belgradu, temveč na gradu Futak pri Novem Sadu. Tu ne gre za navadno internacijo, marveč za pravo aretacijo. Petdeset francoskih kolonijalnih vojakov straži grad zelo strogo.

Dunaj, 17. jan. (Lj. k. u.) »Fremdenblatt« poroča iz Budimpešte: Grof Karoly je dal povod za strogo postopanje proti generalfeldmaršalu Mackensenu, ker se boji njegove udeležbe na protirevolucionarnem gibanju.

Ameriška misija v Zagrebu.

Zagreb, 17. jan. (Lj. k. u.) Sinoči ob 10. uri je prispela iz Belgrada ameriška vojaška misija, ki potuje na Reko. V Zagrebu se je mudila le malo časa.

Iz pokrajine.

kr Valentin Vodnikova stoletnica v Čehih. »Česky Denik« je prinesel dne 11. t. m. življenjepis Vodnikov iz peresa F. H. Zundalka, ki ga je zaključil tako-le: Bil je jako dober učitelj in požrtvovalen prijatelj študentom. Hvaležni Slovenci se spominjajo v teh dneh svojega prvega pesnika, ki ni mogel najti naslednikov z bok krutege nasilja avstrijske vlade, ki ni privoščila mirnega razvoja jugoslovanskih narodov. Naši slovenski bratje imajo ravno sedaj tem bolj povod, spominjati se zasluge Valentina Vodnika, zakaj on je bil prvi glasnik združenja južnih slovanskih narodov. Vodnik je torej osebito pesnik Jugoslavije. Slovenski narod ga šteje med svoje najzvestejše sine ter brani njegov selju, tako kakor Čehi proslavljajo spomin Kramerja, Puchmajerja, Jungmana in drugih za našo domovino velezaslavnih mož.

kr Uredite denarni promet! Glede žigosanja denarja bi bilo nujno želeli, da vlada SHS zaupa vsem poštnim uradom, da se izplačuje strankam, ki prejemajo denar po pošti, samo ožigosan denar, sicer namreč nastanejo osebito pri trgovcih le nepotrebne zmede. Največja zmeda bo nastala dne 2. februarja 1919, če bo pošta hotela dostaviti strankam nežigosan denar, stranke pa ne bodo vedele, kako in na kakšen način da naj ta kraj ta nežigosan denar puste žigosati.

kr Nove znamke države SHS. Kot poroča »Obzor«, so nove znamke države SHS že izgotovljene in se izročijo prometu v par dneh.

kr Zboljšanje plač orožnikom. Kakor poročajo iz Belgrada, se bo dvignilo število orožnikov na najmanj 10.000 mož. Hkrati se bodo orožnikom nanovo uredile plače, tako da se bodo orožniki brez gnojnih skrbi mogli posvetiti svoji službi. Za poveljnika orožništva SHS bo imenovan general.

kr Smrt zakonskega para. Na Dunaju so našli mrtva v svojem stanovanju zakonska Micek. Smrt je nastopila vsled zastrupitve s svetilnim plinom. O samomoru ni govora. Bila je najbrže kje v bližini pokvarjena dovodna cev, da je potem prišel plin skozi pod v stanovanje.

kr Pariz-Bukarešta. Železniška zveza med Parizom in Bukarešto se bo otvorila dne 18. januarja.

kr Slovenski lovci se nameravajo korporativno prijaviti v slovensko legijo. Sedaj je priglašanih, kakor se nam poroča, že krog stoipetdeset.

kr Napad na vlak. Ogrski kor. urad poroča: Jutranji list javlja, da je tolpa ustavila na odprti progi osebni vlak proti Dunaju in izropala. Po poročilu ravnateljstva ogrskih državnih železnic temelji ta vest na netočnih informacijah. V postaji Almasazitö si je poskušalo približno 50 vojakov, pridobiti v napolnjenem vlaku prostor, preteč z revolverji. Niso pa ropali ali plenili. 16 teh vojakov so v Javrinu aretirali.

kr Mrtvo dete najdeno. Na kolodvoru v Kranju sta dva železničarja našla mrtvo truplo novorojenčka ženskega spola, zavito v brisačo in vrhu te v vrečo. Truplo je ležalo v snegu kaka dva metra od vrtno ograje. Dete je bilo normalno razvito in ni kazalo nikake zunanje poškodbe. Kakor se sumi, je bilo truplo v zjutranjih urah tja prineseno, ker ni bilo na ovitku opaziti nobene slane. Detomorilko zasledujejo.

kr Pogrošan parnik. V Kopenhagnu so v skrbeh zaradi pomožne križarke »Orizaba«, ki je pred kratkim plula iz Kopenhagna proti Angliji in ki je imela na krovu 3000 francoskih in angleških ujetnikov. Boje se, da se je potopila.

Čaj v čast amer. gostom.

Včeraj ob peti uri popoldne se je vršil v mali dvorani Narodnega doma čajni večer, prirejen na čast našima ameriškim gostoma, polkovnika Chermana Milesa in poročnika Kinga. Že pred peto uro so prihajali gospodje in gospe ter gospodične v narodnih nošah in se pripravljali za dostojen sprejem naših gostov. Dvorana je bila okrašena kar najlepše. Na mestu proti vhodu je visela Wilsonova slika, pod njo znak naše mlade države, SHS in trije grbi v narodnih barvah. Zelenje je dajalo dvorani prijetno razpoloženje, podobno onemu, če se nahajamo v naravi. Male, z belimi prti pogrnjene, s cveticami okrašene mizice, so čakale gostov. Prišlo je zastopstvo Sokolov in Orlov, dr. Tavčar in njegova gošpa soproga, dr. Pogačnik in Josip Pogač-

nik, inž. Remeč in še mnogo druge naše odlične narodne inteligence.

Ko sta dospela gosta, ju je spremlil gosp. Josip Pogačnik v dvorano. Ob vходу so stali Orli in Sokoli, ki so zaklicali došlima gospodoma prisrčen »Živijo!« Gospa dr. Tavčarjeva v lepi narodni noši je pozdravila gospa z vznesenimi besedami in jima je predstavila navzoče gospe in gospodične, ki so bile istotako v narošah.

Zvilo se je prijeto kramljanje med vsemi, nakar so gostje zasedli svoje prostore. Ljubke Gorenjke so šumele med muzicami in stregle gostom s prijaznim nasmehom na rožnih licih. Servirale so čaj, vino, pecivo in razne prigrizke. Med gosti je bilo tudi več srbskih častnikov, ki so se vedli med brati Slovenci že čisto domače. Američana sta se razgovarjala z damami in različnimi gospodi ter s srbskim generalom Smiljanichem, ki je bil tudi navzoč. Čutila sta se povsem domačega, kot bi bila v najozjem krogu svojih rojakov, saj sta bila med prijatelji, med narodom, ki goji odkrite simpatije za ameriški narod, ki se ni boril za sebične namene.

Ko je prišla v dvorano čarobna vrsta pevka Glasbene Matice v narodnih nošah in pevcev ter zapela vrsto slovenskih pesmi, je bilo slednje oko rošno, slednje srce ponosno, da smo sinovi naroda, ki ima toliko lepote v svoji pesmi. Koga ne ganejo »O, jesenske duge noči...?« Ko so zapeli »Lepo našo domovino«, so jo gostje poslušali spoštljivo stoje. Američana sta poslušala z zanimanjem petje naših pesmi, ki jih gotovo še nista slišala nikdar tako dovršeno, in sta občudovala njih lepoto.

Ko so pevci odpeli in se podali v sosednjo sobo, je stopilo do polkovnika zastopstvo Orla in Sokola in ga pozdravilo. S prijaznim nasmehom na lepem, še mladostnem obrazu angleških potez, se je polkovnik zahvalil in pozdravil.

Zopet se je razvilo prijazno kramljanje, ki je dalo družbi silno ljubeč značaj. Gospod Smiles se je živahno razgovarjal s povabljenici, jih poslušal z zanimanjem in prijazno odgovarjal. Dalj časa sta govorila z njim g. Josip Pogačnik in inž. Remeč.

Med tem so vršile gospe in gospodične svojo dolžnost postrežbe gostom vneto dalje. Posrečilo se jim je, ohraniti večer v najlepšem razpoloženju.

Ob pol osmih so se gostje poslovili s prijazno zahvalo in so odšli.

Iz Ljubljane.

I Prijeta uzmoviča. V Vodmatu je zaslačil stražnik nekega sprevodnika in mizarkega vajenca, ki sta nesla, in sicer prvi več metrov sivega blaga, drugi pa škatuljo z zdravili in vojaško suknjo s kožu-hovo podlogo. Ukradene reči so jima zaplenili, kaznen bo pa sledila.

I Navihanca. V Kolodvorski ulici sta dva civilno oblečena moška ustavila neko ženo z Dolenjskega ter jo vprašala, če ima kaj v zameno za sladkor in petrolej. Žena jima je dala nekaj kilogramov bele mo-

ke, 2 kilograma masti in 80 kron denarja. Nato sta ji naročila, naj ju čaka v gostilni poleg Šarabona. Žena ju je res čakala kake 2 uri, toda sieparjev ni bilo blizu; pač pa se je posrečilo policiji enega od teh dveh tičkov prijeti v osebi nekega delavca, stanujočega v Gosposki ulici.

I Pa pravijo, da je pomanjkanje sladkorja. V neki zasebni hiši v Štepanji vasi so našli 600 kg sladkorja, katerega so zaplenili. Odkod da izvira ta sladkor, ni težko uganiti.

I Aretirana sta bila Vincencij Turnšek, delavec, in Antonija Inkret, dekla, oba iz Spodnje Štajerske. Prišla sta v Ljubljano in štiri dni nočila, zglasila kot mož in žena v nekem prenočevališču v Kolodvorski ulici. Pri pregledu objavnih listov ju je policijski organ zasačil ter oddal tukajšnjemu sodišču. — Aretirana je bila tudi neka Amalija Kautz iz Tolmina, ker se je že več tednov klatila po Kolodvorski ulici brez posla ter lovila moške po gostilnah, zlasti vojake.

I Liptavski sir se prodaja v vojni prodajalni v Gosposki ulici.

Politična kronika.

p Bodočnost Koroške. »Alldeutsches Tagblatt« piše pod tem naslovom politične budalosti. Pravi, da so vsi koroški Nemci in Slovenci za to: »Koroška Korošcem!« Pravi, da se Koroška ne da deliti in ne sme deliti. Tej stari pesmi pa prilaga, da Korošci še sami dobro ne vedo, kako obliko naj dajo svoji deželi, ali naj bo samostojna republika, provinca Nemške Avstrije, ali naj se priklopi Nemčiji. (To je pa res sitno. Da bi bili le edini do konca mirovne konferencel) Dalje polemizira list proti temu, da bi bili na Koroškem res Slovenci, ki jih skoraj dosledno imenuje »vindiše«. Pravi, da ti Korošci ne govori-jo nove slovenščine kot Kranjci in niti ne razumejo našega književnega jezika, da celo ne kranjščine. (Ali jih slišite?) Koroški Slovenci govore »vindiš«, slovenščine pa ne razumejo. (Kot bi dejal: To jabolko, ki pa ni jabolko in je vendarle jabolko. Da, laž dokazati za resnico, je sitna stvar. Dozdaj so delali to Nemci z bajoneti.) List pravi pač dalje, da so za SHS samo nekateri ekstremni — šovinistični prenapeteži. Taka je učenost Nemcev radi »vindiš« in slovenščine. »Alldeutsches« naj pomisli to-le: Ali ve, kakšna razlika je med takozvano »plattdeutsch« in visoko nemščino? Ali ve za ono zgodbo, ko so prišli iskat bavarski vojaki k pruskim lopato, pa se niso mogli znebiti drugače kot s francoščino? Ali pride Bavarcu na misel, da ne govori nemščine? Če kateri Korošcev res ne zna brati našega književnega jezika, so temu krive poneumnevalnice koroškega šolskega sistema. — H koncu izraža list zavidenje onim delom Koroške, katere imajo zasedene Lahji, ter pravi: »Mi zahtevamo neločljivost Koroške v interesu naših zvestih koroških Slovencev, ki se čutijo šele v tretji vrsti, da so Slovenci, v prvi vrsti pa Korošci«. Tedaj vendarle tudi. — Slovenci! Če bi padel z lune in bral to, bi mislil, da so Nemci v Parizu in Londonu in ne nasprotno.

p Pot do Adrije. Graška »Tagespost« izraža nevoljo nad tem, da nemško-avstrijska republika ni zahtevala od entente tudi proste poti do Adrije, ko ji je izročila spomenico o življenskih interesih nove države. O ti zadevi so se zdaj obrnili na vlado. List pravi, da je dolžnost poslancev, da opomnijo vlado, da se ne bo ozirala le na sudetske dežele, pri tem pa zanemarjala alpske dežele. — S svoje strani ima list že prav, naj se le krega. Vlada na Dunaju pač ni tako zabita, da bi zahtevala od sporazuma to, česar še Jugoslovanom kratijo, dasi jim gre po vseh naravnih zakonih pravice. Pot do Adrije bo odprta gotovo vsem onim, ki bodo hoteli z nami živeti mirno in pravično. Mostu pa ne bo če bo, bo Nemeč gost, ki bo moral poznati in vedeti, da se mora vesti kot ne tuji zemlji, če ne, pa nič! To bodo pa lahko dosegli tudi brez entente; mi nismo napovedali vojske še nikomur.

p Iz finančnega ministrstva SHS. Jugoslovanski tiskovni urad poroča: Finančni minister je poklical v službovanje v finančno ministrstvo dr. Cvetka Gregoriča, finančnega svetnika pri poverjeništvu za finance v Ljubljani in Ivana Klemenčiča, ministerialnega podtajnika pri bivšem ministrstvu za socialno oskrbo na Dunaju.

p Laška cenzura. »Primorske Novine«, ki izhajajo na Sušaku, so zelo pobeljene od laške cenzure, kot na primer članek: »O vprašanju Reke«. V tem ostalem kosu članka je tudi kos razgovora, ki ga je imel urednik z majorjem Canevari, ki pravi: »Dovoljeno vam je, da prinašate članke o političnih vprašanjih in da razpravljate o njih, ne more pa se dovoliti, da bi prinašali take članke, ki bi izzvali nemire in nered.« Urednik je dejal: »Jaz sem preizkušen človek, da bi kaj takega pisal, ki bi moglo izzvati nemire, tega nisem delal in ne bom delal. Ali svoje narodne interese pa bom branil kot lev.« — Članek: »Kako je Jugoslovanom na Reki«, je tudi okrnjen. — Pa pravijo Italijani, da so nam priborili svobodo, da so nam prinesli pravico. Staro Avstrijo v novi izdaji so nam prinesli, ki pa je še hujša. Otresli se bomo tudi te.

p Lučanski kaplan Pichler spuščten. Maribor, 17. jan. Nemškonacionalni kaplan Pichler iz Lučan je spuščten iz preiskovalnega zapora, ker se je dokazalo, da ni bilo tako hudo, kakor se je prvi hip mislilo.

p Dr. Ploj pri Avstro-ogrski banki. Jugoslovanski tiskovni urad poroča: Ker sta čehoslovaška republika in poljska država že imenovali svoje posebne komisarije pri avstro-ogrski banki, ki bodo do definitivne likvidacije banke prisostvovali sejam upravnega odbora in varovali interese svojih držav, je tudi finančni minister države SHS imenoval gospoda dr. Miroslava Ploja, bivšega senatnega predsednika pri upravnem sodišču na Dunaju za komisarja kraljevine SHS pri avstro-ogrski banki na Dunaju.

p Laški imperialisti in Wilsonov vpliv. Ali odstopi Sonnino? »Epoca« javlja, da se je Orlando razgovarjal z Wilsonom nad dve uri. Tej konferenci pa je prisostvoval Sonnino. To je povzročilo veli-

ko zanimanje v rimskih političnih krogih. Odkar je bil Wilson v Italiji, je močno pridobila ona struja, ki je proti nasilnemu miru in zastopa pravičen mir in zvezo narodov. Tudi hujskajoči listi so postali bolj umerjeni. Vedno bolj so uverjeni, da bi ta imperializem povzročil novo vojno, ki bi je ne prenesel italijanski narod. Zato nekateri zahtevajo, da naj odstopi Sonnino.

p Za načelnika V. L. S. so na večerajšnjem zborovanju zaupniki ponovno z navdušenjem izvolili dr. Korošca.

p Wilsonov aparat za mirovno konferenco. Wilson je pripeljal s seboj v Evropo obširen material o vseh deželah in narodih, prizadetih v svetovni vojni. Spisi tehtajo več ton, a so tako pregledno urejeni, da je mogoče informacijo nemudoma dobiti. Material so zbrali najboljši učenjaki.

p Kramar v Pariz, 16. t. m. dopoldne se je ministrski predsednik dr. Kramar odpeljal s posebnim vlakom v Pariz. Na kolodvoru so se od njega poslovili francoski poslanik, angleški pooblaščenec, nekateri ministri itd.

p Tajnik predsednika Wilsona George Gresl odide jutraj iz Prage na Moravsko in na Slovaško.

p Za sporazumno rešitev italijansko-ugoslovanskega vprašanja. Taafstovo glasilo »Public Ledger« piše: Nadejati se smemo, da bo našel predsednik Wilson poti in sredstva, da prepreči spor med Jugoslavijo in Italijo in ugodi željam obeh narodov.

p Italijanski bluf. Reški »Giornale« ponatiskuje pod kričečim naslovom: Wilson za italijansko Reko in Dalmacijo iz »Sentinelle delle Alpi« poročilo, kako je Wilson sprejel delegata neodrešene Reke in Dalmacije, inž. A. M. Concettija. Poročilo je silno navdušeno in sladko, a povedati pa ne more nič drugega, nego da je turinski župan Frola med drugimi predstavil Wilsonu tudi inž. Concettija, ki je Wilsonu povedal, da so Jadran, Reka in Dalmacija iz vseh mogočih razlogov kratkomalo »nostri« in hočejo taki tudi ostati; Wilson je Concettija ves čas držal za roko, ki mu jo je končno stisnil in rekel, da se živo zanima za sveto stvar. Manj uljudni Wilson pač ni mogel storiti, a laški pohlep ima velike oči!

p »Sto Italijanov obsojenih na smrt.« V florentinskem listu »La Nazione« je dopis iz Zadra, ki se klanja laškemu nasilju, pod katerim dalmatinski Hrvati stradajo, in daje nove razloge za okupacijo. Pravi: »Ubijete nas! V resnici, z ozirom na današnje zadržanje Hrvatov, ki so se osvobodili izpod avstrijskega jarma, ni mogoče drugače. Naznamim Vam imena stotine na smrt obsojenih. Grossich na Reki je obsojen na smrt. Mayer v Splitu je obsojen na smrt, Tarcossi v Splitu je obsojen na smrt... Vsi člani laških narodnih svetov so obsojeni na smrt. Hrvati ne skrivajo svoje odločitve, povedo jo javno. Morda se Vam bo zdelo to romantična laž, pa je resnica. Niti eden onih, ki so izrekli željo, da bi se pridružili materi Italiji, niti eden onih ne bo ostal živ, če nas ta zapusti... Zato je nujno, da ostane cela severna Dalmacija do Reke laška, ne iz strategičnih,

ampak iz človekoljubnih vzrokov.« — Tako lažejo dalmatinski Italijani v obraz svoji materi Italiji, pa pravijo, da jo imajo radi. Lepa ljubezen! Vidi se, kako se poslužujejo Lahih vseh, tudi najgrših sredstev, da bi si obdržali Dalmacijo, ker vedo, da jo po poti pravice ne dobe. To jim več škodi, nego koristi. In to je prav!

p Premirje z Nemčijo — podaljšano. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Pogodba o podaljšanju premirja se je večeraj podpisala v Trieru. Nemčiji se je posrečilo doseči gotova zboljšanja v pogodbi.

p Boljševiki v Aradu. V Aradu so prišli na sled nekemu naredniku, ki je razdeljeval po vojašnicah letake in velike vsote denarja v svrhu boljševiške propagande. V dveh dneh je pridobil za boljševiške ideje vso garnizijo. Narednika sedaj niso mogli dobiti. Francoske čete delajo red in preprečujejo demonstracije.

p Kompromis o dalmatinskem vprašanju? Iz Reke je došla v Budimpešto vest, da so Italijani pripravljani za kompromis glede dalmatinske obali, če bi Hrvatska postala samostojna država. Da bi pa odstopili Trst in Istro, ter Goriško, o tem pa ni govora. — Italijani prodajajo, česar nimajo. Ta vest je samo spletko, da bi skušali na ta ali na oni način razbiti našo edinstvo. Le poskusite!

p Boljševiki v Bukarešti. Neka organizacija boljševikov v Bukarešti je vprizorila v zvezi z ruskimi anarhisti veliko demonstracijo, proti kateri so morali nastopiti vojaki in streljati. Bilo je šest mrtvih in 15 ranjenih.

p Internacionaliziranje Donave. V članku o donavskem vprašanju zahtevajo »Narodni listy« internacionalizacijo Donave.

p Za angleški protektorat. Glasom poročila »Daily News« iz Newyorka, zahteva približno 10.000 ameriških Armencev, naj ne prevzame Francija, temveč Anglija protektorat Armenije. Ustanovil se je komite, ki se bo zavzel za svobodo Armencev.

p Ludendorff se opravičuje. »Berlinske Tidende« prinaša razgovor šveda Ohlsona, pri katerem je sedaj kot gost general Ludendorff, z zastopnikom švedskega časopisja. Ohlson je izjavil, da piše Ludendorff od jutra do večera, odkar je prišel, knjigo, ki naj opraviči njegovo delo za časa vojne. Vsi zvrtačajo krivdo le na njega, je dejal Ohlson, pri tem pa pozablja, da je bil ob izbruhu vojne častnik v ženijskem štabu kot mnogi drugi. Šele začetkom avgusta 1916. l. je dobil vpliv na vodstvo vojskovanja.

p Nemiri v Berlinu. Višji poveljnik, poverjenik Noske, je izdal proglas na berlinsko prebivalstvo, v katerem pravi: Zasedenju mestnega dela Moabita je na široki črti sledil prihod znatnih čet v mesto. Vsi zahodni predkraji so deloma od vojaštva, deloma od narodne brambe zasedeni. Proglas povdarja, da te čete niso orožje protirevolucije, temveč so prinesle le osvobodjenje od nezaslišanega terorizma. Neobhodno zavarovana mora biti varnost življenja in imetja, svoboda časopisja in najvažnejša državljanska pravica, volitev v narodno skupščino. Proglas pre-

poveduje nadalje vsako zbiranje na cestah. Pri hišnih preiskavah so našli te dni okroglo 1500 pušk, 4 strojnice, mnogo samokresov in municije.

p Zopet nazaj. Po živahni razpravi je luksemburška poslanska zbornica sklenila, da se vrne k stari ustavi in je velikovojvodski prestol ponudila princu Sartiloti Adelgundi.

p Armenci trpijo. Neki francoski poročevalec v Carigradu poroča o brezmejnem trpljenju armenskih otrok, ki so bili odpeljani svojim staršem. Vse armensko ljudstvo je imelo odkazan prostor samo 9000 kvadratnih kilometrov, 500.000 ljudi je poginilo v izmозganih pokrajinah ki so bile preuboge, da bi redile 100.000 ljudi. Nerodovitna polja so posejana z mrličmi. — In vendar smo se topli za Turke!

p Nemci v Barceloni. Dne 15. t. m. so bile zopet demonstracije avtonomistov. Redarstvo je zaprlo nekaj razgrajačev. V gladališču se je občinstvo glasno zavzemalo za avtonomijo.

p Ameriški senat. Senat se je dne 14. t. m. popoldne posvetoval o mirovnem vprašanju, zlasti o vprašanju zveze narodov. Demokrati so odločno zahtevali ustanovitev zveze narodov. Republikanski senator je ugovarjal proti uvedbi vojaške dolžnosti in velikemu mornariškemu programu.

p Ukrajinski poslanik. Ukrajinskim poslanikom pri poljski vladi v Varšavi je bil imenovan Karbinski, ki bo prihodnje dni odpotoval tjakaj.

p Čehi na Ogrskem. Madžarski listi, n. pr. »Vilag« konstatirajo, da so Čehi uvedli v Levoču zopet strog red. Živil je dosti, cene so padle.

p Bolgarija in Makedonija. Znano je, da se je vršila v Makedoniji propaganda za Bolgarijo in da to ni bilo brez uspeha. Toda uspeh bolgarske propagande je uničil bolgarski režim. Že prve mesece bolgarske okupacije v Makedoniji so spoznali, kako silno se ločijo od svojih novih gospodarjev. V Soliji govorijo o čistosti makedonskega bolgarizma, a Makedonci so poskusili na lastni koži, kako jih ljubi »mati« Bolgarija. Makedonija je pretvorjena v puščavo, kot dosedaj še ni bila. Upamo, da vendar napoči tudi Makedoniji čas svobodnega razvoja in napredka tega nardarjenega in zdravega naroda.

p Boroevića izdal telefon. »Mil. Kor. respondenz« poroča: Ko je Boroević s svojim štabom zapustil Videm, je izgubil vsako telefonsko zvezo, razen stalne preko Ljubljane. Ko je Wurm dospel v Ljubljano, je telefonično stopil v stik z Boroevićem. Le-ta ga je pozval, naj izvede neko povelje proti Jugoslovanom, če treba tudi z orožjem. Tedaj je ljubljanska cenzura telefonski pogovor nenadoma prekinila. Boroević je odposlal nato dotično povelje potom letalca, a Boroević je med Jugoslovani svojo vlogo doigral. — Da, in Jugoslovani moramo biti telefonu za to odkritje zelo hvaležni, ker bi se bilo drugače utegnulo zgoditi, da bi bil Boroević prišel med nas kot čestit človek in se grel ob naših simpatijah.

p Temešvarci in Francozi. General Gambetta, poveljnik francoske brigade v

Temešvaru, si je s svojimi četami tako osvojil srca Temešvarcev, da živo obžalujejo, da se bo brigada v kratkem poslovila. Gambetta se je zelo udeleževal družabnega življenja, ki ga Oger zelo ljubi. Ob francoski ljubeznivosti se je stajal patriotizem Ogrov kakor sneg na solncu. Sicer je pa Temešvar narodno zelo mešana mesto.

Pariz, 15. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Uradno se javlja: Ministrski predsedniki in ministri zaveznških in asociiranih držav so imeli danes z japonskima poslanikoma v Parizu in Londonu dve seji. Prva je trajala od pol enajstih dopoldne do pol ene popoldne. Druga od pol treh do pol šestih popoldne. V obeh sejah so nadaljevali posvetovanja o poslovalnem redu mirovne konference. Sklenili so, da bo zastopalo Zedinjene države, Anglijo, Italijo in Japonsko po pet delegatov. Pod angleškim gospodstvom nahajajoče se države in Indija bodo zastopane tako: Kanada, Avstralija, Južna Afrika in Indija bodo zastopane po dveh, Nova Zelandija po enem delegatu. Brazilija bo imela tri delegate. Belgijo, Kitajsko, Grško, Poljsko, Portugalsko, Rumunsko, Srbijo in Čehoslovaško republiko bosta zastopala po dva delegata, Siam en delegat in Kubo, Guatemalo, Haiti, Honduras in Nikaragua en delegat. Črnagora bo imela enega delegata. Delegata Črne gore bodo določili šele tedaj, ko se bo razjasnil politični položaj te države. Skupščina je nastopna splošna načela sprejela: 1. Vsaka delegacija tvori nedeljivo enoto. Število delegatov ne vpliva na položaj države, zastopane na mirovni konferenci. 2. Za vsako delegacijo se morejo določiti namestniki. Vsaka država ima pravico, imenovati različne osebe v obrambo svojih interesov. Ta sistem bo dovolila med svojimi petimi delegati posebno Anglija z Novo Fundlandijo, ki nima posebnega delegata in z Indijo vred. Konferenca je sklenila, da ne smejo časopisi razen komunističev, izdanih po zaveznikih, izdati nobenih poročil o delu konference. Pooblaščenca se zavežejo, ničesar sporočiti o pogajanjih.

Berlin, 16. (Lj. k. u.) »Berliner Zeitung am Mittag« poroča, da so bili nocoj na oglu Charlottenstrasse jako ljudi boji med vladnimi četami in Spartakovci, ki so zasedli strehe hiš. Ti boji so trajali skoraj dve uri, uporabljale so se težke in lahke strojnice.

Helsinki, 16. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Po verodostojnih vesteh iz Revala, so se jeli boljševiki od tam umikati. Kot vzrok zaznamujejo protirevolucijo, ki je izbruhnila v Petrogradu.

New York, 15. (Lj. k. u.) Reuterjev ur. poroča: Glasom brzojavke iz Buenos Airesa je zbornica sprejela zakonski načrt, s čimer je proglašeno nad vso republiko vojno stanje.

Dvignimo narod moralno!

Skandalozno pijančevanje in razgrajanje je — vsled protesta vseh ljubljanskih

dnevnikov in vsled vladnih odredb — zadnje dni nekoliko ponehalo. A s tem trenutnim in prisiljenim uspehom se nikakor ne smemo zadovoljiti. Narod moramo moralno dvigniti! Vzgojiti ga moramo, da se ne bo bal samo stražnika in ječe, marveč da se bo znal sam brzdati in vladati. To je sedaj naša velika in lepa naloga. Načrt za to narodno vzgojo se bo napravil v nedeljo na jugoslovanskem Taboru Svete vojske (v veliki dvorani Uniona). Slovenci, Hrvatje, in Srbi si hočemo v to plemenito svrhu roke podati.

Zborovanje se prične ob 9. uri dopoldne in se po opoldanskem odmoru nadaljuje ob 3. uri popoldne. V programu se je izvršilo nekoliko sprememb in je sedaj razpored govorov sledeči:

Prvi: Da bomo narod poštenjakov! Učitelj Engelbert Gangl: Vzgoja naroda. Prof. J. Vesenjani: O temeljih narodne vzgoje. Učiteljica gospa Marica Koželj: Vzgoja mladine k treznosti. Jeronim Tomac, kapucin z Reke: Hrvatska »Sveta vojska«. Dr. Drago Perović, vseučiliški profesor v Zagrebu: »Društvo apstinencata« med Hrvati. Srbski častnik Mihailo Živančević: Alkoholizem i uživanje života. Dr. Gregorij Žerjav, podpredsednik narodne vlade: Alkoholizem in zakonodaja v Jugoslaviji. Dr. Alojzij Zalokar: Treznost in pravica — pogoj zdravega narodnega naraščanja. Gospa Ivanka Klemenčič: Pravica in žena. Albin Prepeluh, poverjenik narodne vlade: Mir med nami! Župnik in pisatelj Franc S. Finžgar: Sklepni govor.

Vabimo in pozivljamo na tabor rodoljube vseh slojcev in vseh strank brez razlike.

Vabimo predvsem razumništvo, ki je dolžno ljudstvu kazati pot, naj pokaže, da razume, v čem je pravi narodni napredek.

Vabimo zlasti učiteljstvo, kateremu v roke dan je naraščaj našega naroda, da ga vzgoji v »narod poštenjakov«. — Vabimo delavstvo vseh vrst, ker le trezno delavstvo si bo znalo izvojevati in varovati svoje pravice. — Vabimo vse razumne ljudi z dežele, da bodo potem v svojih krajih širili naše osrečujoče ideje. — Vabimo in pozivljamo zlasti vsa naša društva, ki imajo poklic in nalogo širiti med ljudstvom pravo prosveto, naj pošljejo na tabor svoje zastopnike!

Pridite v velikem številu, kakor zahteva resnoba časa in resnoba našega stremljenja! Gre se za to, da položimo zdrav in krepak temelj srečnemu življenju v Jugoslaviji.

Žena.

Ž Kako se dela draginja. Praška policija je te dni ujela in zaplenila celo vrsto brzojavk, ki so jih poslali razni praški prekajevalci svojim dobaviteljem in ki izzvenevajo v nalog: »Ne pošiljajte nobenih prešičev — cene padajo!« Takega-le prekajevalca in mesarja bi morale dobiti v roke gospodinje!

Ž Zdrava družina — prvi pogoj boljše bodočnosti. Adalbert Stifter piše: »Česar v naših časih najbolj potrebujemo, je družina; ta nam je bolj potrebna nego

umetnost in znanost, nego promet, trgovina, podvig, napredek ali kakor se vse to imenuje, kar se nam zdi vredno poželjenja. Na družini temelji umetnost, znanost, človeški napredek, država. Ako zakoni ne postanejo srečno družinsko življenje, potem je zastoj vse najvišje, kar ustvarita znanost in umetnost, ker podajata to rodu, ki npravno propada, kateremu ti darovi končno nič več ne koristijo in ki končno neha, take dobrine ustvarjati.«

Ž Zenska volilna pravica v Nemški Avstriji. Kakor znano, je nemškoavstr. narodni svet priznal volilno pravico v ustavodajno skupščino tudi ženskam. Nemško ženstvo se na volitve precej živahno pripravlja in sklicuje shode. Na Koroškem so ustanovili Žensko demokratično zvezo.

Po svetu.

s »Nadvojvoda na letovišču.« Časopisi poročajo o bratu bivšega cesarja Maksu, da ni trpel za domovino v strelskih jarkih, kar smo nekoč morali verjeti o tem dvornem »junaku«, ampak se je med najhujšim divjanjem soške bitke 1917 in 1918 mudil na letovišču v Altausseu, kjer je »bumljale« v krogu svoje in Hohenlohejeve družine vse noči, po jezeru pa se je vozil po splavu, na katerem je stal klavir, da je bilo še na jezerskih valovih zabave dovolj. Tedaj nekaka beneška noč v tistem času, ko so naši fantje tvegali življenje za habsburško dinastijo, ko so gledali grozo strašne ofenzive, tičali so v blatu, pol mrtvi in pol blazni. Gospod Maks se je pa vozil z avtomobili in motornimi čolni. Ljudje so gledali to, oni ljudje, kjer ni hiše, ki bi ne žalovala za očetom ali sinom.

s »Zavzetje Dunaja.« »Tagespost« prinaša lepo notico o Dunaju: Angleži so prinesli poleg kruha tudi godbo. To so zapravljalci, zadostovala bi bila samo godba. Odkar ni bila več Trnjulična »Hofburg« vzbujena po mesni godbi, je čutil Dunajčan dvakrat večjo lakoto. Godba sama bi bila vrnila Dunajčanu njegovo veselost. Pa Angleži so si zmislili še nekaj. S seboj so prinesli tudi velike bobne in činele. Kaj takega še ne. Četudi se skriva za instrumenti angleški top velikega kalibra, vendar bi bila popolnoma zadostovala godba sama za »zavzetje Dunaja.«

s Nadvojvoda Friderik je bil res »lep« človek. Ko je prišel na Tirolsko za časa boja, so morali z dvema avtomobiloma ponoči v Bozen po dobre reči za visokega gospoda. Njegov jedilni list je obsegal takrat jedi, da njih eksotičnih imen pri najboljši volji ne znam prevesti na slovenščino. Do kave je bilo osem jedi. Pila so se najrazličnejša vina, ki so se ravno prilegala dotični jedi. Okus so pa imeli gospodje! Naročena je bila godba, ki je igrala temu gospodu samo originalne koščke: Marš nadvojvode Friderika, valček nadvojvodinje Zite, Molitev pred bitko, Glasovi zmage itd. Tako so hodili gospodje na fronto, tako so se bojevali »junaki« pri godbi in vinu, v krasnem zatišju. Vojaki pa so se valjali v krvi, ljudstvo v zaledju je stradalo, da je bila groza. Nadvojvoda Friderik je pač dobil svoj

»marš«, a jedilnega lista ni mogel vzeti s seboj, vsaj na naše stroške ne.

s Načrt roparskega umora. Na Dunaju so prišli na sled petim mladim »ptičkom brez gnezda«, ki so hoteli prikrajšati življenje neki nič hudega sluteči šivilji. Eden izmed ptičkov je nosil k šivilji šivat ovrtnike, da se je seznanil z vsem, kar je v ta namen treba. Vedel je, da je vsak popoldan sama doma in se zmenil z drugimi, da jo bodo umorili in nato oropali. Prvo so jo hoteli samo spraviti v nezavest s kloroformom; ker pa kloroforma niso mogli dobiti, so se odločili, da ji bodo zadržali vrat. Govorili pa so o svojem načrtu v neki kavarni tako glasno, da sta slišala dva gospoda pri sosednji mizi. Eden izmed obeh se je poslužil zvijače, da je stopil do njih, povedal jim, kaj je slišal in prosil, da sme sodelovati tudi on. Bili so zadovoljni in so se dogovorili o vseh podrobnostih še enkrat in se zmenili za prihodnji sestanek. — Kaj se je zgodilo potem, je jasno. Ptički so dobili gnezdo.

s Brez kart. Od 3. maja dalje ne bo na Angleškem nobenih kart več. Igralne pač, pa one za živila ne. Dunajčani jih zavidajo. Gotovo bi raje dali igralne karte, da bi tudi drugih ne bilo. Vzklikajo: Srečna Anglija! Ali se še spominjate na pozdrav: Bog kaznuj Anglijo!

s Vlomitci na Dunaju. Zadnje čase so pričeli zopet prav pridno vlamljati na Dunaju, tako da ni varno ne ponoči, ne ponedelvi pred temi zlikovci. Tudi najobljubenejšie ulice obiščejo ravno tako kot zakonito ulico. Samo v eni noči so bile oropane tri blagajne in dve prodajalni. Ni čuda, da so današnji trgovci in ljudje sploh neprestano vznemirjeni, ko tiče v negotovosti vsak trenutek, da jih kdo ne oropa njih premoženja.

s Žrtev boljševizma. Praga, 15. jan. (Lj. k. u.) »Češko Slovo« poroča, da je danes došel v Prago znani profesor dr. Baxa, ki so ga boljševiki vrgli v ječo.

s Izumitelj torte. Gospod Pičinger, izumitelj torte, je umrl na Dunaju. To Dunajčani vedo. Če bi pa umrl, recimo, Peter Altenberg, vedo samo zato, ker je bil ta čudak, njegove duše niso poznali. Če bi umrl izumitelj lakastih čevljev, bi vedeli tudi in mu posvetili dolge članke. No, če bi umrl Lehár, pa bi vedeli tudi! Senzacija, lakasti čevlji, opereta in torta!

s »Nemške deklice, na plani« Tako kličejo »Freie Stimmen«. Kaj pa se je zgodilo? Ali so primarširali vojaki z godbo? O, ne! Ali so Jugoslovani vrdli v deželo? — Tudi ne! — »Südmarka« gori, rešite jo! — Pa kako? No, kakor deklice same vedo. Stražo ob Renu so nadomestili Francozi, ki so zmagali, a Slovenci niso zmagali, Adrija še vedno vzbuja skomine. In vendar je pred nosom visoka stena. Kako jo je mogoče preplezati? Pa še krepostnim nemškim deklcam? Ubožice! Nemci bodo nazadnje organizirali še otroke na križarsko vojsko proti jugu.

s Časi so se spremenili. »Neues Wiener Journal« piše, da so se časi spremenili. Nedavno so z velikim gnjusom govorili o Angležih, ko so pa te dni vkorakali v mesto z godbo na čelu, jih je spremljala ogromna množica in pozdravljala

one, ki jim prinesejo živila. — To je pa res, da se časi spremenjajo.

s V pijanosti umoril brata. Ko so se vračali na Dunaju trije bratje pijani na dom, sta se brata Karol in Emil Wolfram sprepirala; nakar je Karol Emila prav po bratovsko do smrti zabodel. Karol se je javil sam. Prvič: pijača, drugič: igranje z orožjem, tretjič: naša lepa vzgoja štirih let! —

s Norec je streljal. Na Dunaju sta hotela odvesti dva policijska stražnika v opazovalnico za umobolne nekega Ludovika Schanerja, ki je bil osumljen, da je umobolen. Ta jima ni hotel odpreti in je v »silobranu« oddal tri strele ter ranil enega izmed policajev.

s Reforma zakona, o kateri se govori, daje pomisleke vsem pametnim ljudem. Nisi delavec na Dunaju je dejal: Nisem prija, telj duhovnikom in neposlšam jih. Toda kaj bo v tem slučaju z otroci in njih vzgojo, če se poročijo dvakrat ali trikrat. Seveda, če bi bile potrebne samo ločitve iz nujnega razloga. Pa bo pela tista rokovnjaška: »Če lepšo dobiš, pa to izпустиš...«

s Za tiste, katerih se tiče. Ko so prišli Belgijci v Antwerpen, so porezali lase po stari flamski navadi vsem onim ženam in deklcam, ki so se za časa belgijske odsotnosti spečale z nemškimi vojaki.

Aprovizacija.

a Prodaja litavskega sira na ubožno akcijo. Mestna aprovizacija bo prodajala strankam z rdečo izkaznico »A« in »B« litavski sir po znižani ceni po sledečem redu: V soboto, dne 18. t. m. pridejo na vrsto stranke s črko »A« od št. 1 do konca; v ponedeljek, dne 20. t. m. stranke s črko »B« od št. 1 do 400 in v torek, dne 21. t. m. stranke s črko »B« od št. 400 do 800. Vsaka stranka dobi za vsako osebo četrtil kilograma, kar stane 1 K 50 vin.

a Nasoljene kumarce na rumene izkaznice C. Stranke z rumenimi izkaznicami ubožne akcije, zaznamovane s črko C, dobe nasoljene kumarce v soboto, dne 18. t. m., in ponedeljek, dne 20. t. m., pri Mühleisnu po naslednjem redu: v soboto, dne 18. t. m., od 8. do 9. št. 1 do 250, od 9. do 10. št. 251 do 500, od 10. do 11. št. 501 do 750; popoldne od 2. do 3. št. 751 do 1000, od 3. do 4. št. 1001 do 1250, od 4. do 5. št. 1251 do 1500. V ponedeljek, dne 20. t. m., od 8. do 9. št. 1501 do 1750, od 9. do 10. št. 1751 do 2000, od 10. do 11. št. 2001 do 2250, od 2. do 3. št. 2251 do 2500, od 3. do 4. št. 2501 do 2750, od 4. do 5. št. 2751 do konca. Vsaka stranka dobi pol kilograma na osebo, kilogram stane 30 vin.

a Kislo zelje za I. okraj. Stranke I. okraja prejmejo kislo zelje na zelene nakaznice za krompir v ponedeljek, dne 20. t. m. pri Jakopiču na Mirju. Določen je ta-le red: od 8. do 9. št. 1 do 300, od 9. do 10. št. 301 do 600, od 10. do 11. št. 601 do 900, od 2. do 3. št. 901 do 1200, od 3. do 4. št. 1201 do 1500, od 4. do 5. št. 1501 do konca. Vsaka stranka dobi 2 kg na osebo, kg stane 1 K 20 vin.

a Kislo zelje za II. okraj. Stranke II. okraja prejmejo kislo zelje na zelena nakazila za krompir v torek, dne 21. t. m., pri Jakopiču na Mirju. Določen je ta-le red: od 8. do 9. št. 1 do 300, od 9. do 10. št. 301 do 600, od 10. do 11. št. 601 do 900, od 2. do 3. št. 901 do 1200, od 3. do 4. št. 1201 do 1500, od 4. do 5. št. 1501 do konca. Vsaka stranka dobi 2 kg na osebo, kg stane 1 K 20 vin.

K Ameriki in Amerikancem. Domočina genijev! In mi ne poznamo dežele, ki se ponaša z Emersoni, Lincolni in Wilsoni. Evo Vam knjige o mogočni državni zgradbi onstran velike luže. Trunkovo delo diha tisti viharji ameriški sistem in ko sledimo besedi za besedo, se nam zdi, da rjovejo okoli nas stroji Cerneyjevih

tovarn. Knjiga odpira veličastna slika tega, kar je ustvarila sijajna generacija Jan-kijev. Zelo točno so podani zgodovinski podatki, ki nam omogočijo poglobitev v Amerikančevo dušo. Natanko so opisane gospodarske razmere, knjiga nas seznanja tudi z nam nepoznanimi trusti in velepodjetji, katerih veličina nas oamamlja, opisuje življenje ameriškega vlemesta in nas naenkrat nepričakovano popelje v kulturno središče viharne Amerike. Zadnji del knjige je namenjen kolonizaciji in specijelno našim jugoslovanskim izseljencem. Ta poglavja nas bodo seveda najbolj zanimala, ker v njih opisuje pisatelj gmotni in duševni položaj naših rojakov v daljni Uniji. Na knjigo opozarjamo tudi naše bivše Amerikance, ki bodo v njej našli svojo staro znanko in morda še kaj več. Cena elegantno vezanemu, s številnimi ilustracijami opremljenemu izvodu je 16 kron. Dobi se v »Jugoslovanski knjigarni« v Ljubljani.

2 kg masli (masla) dobi, kdor mi preskrbi stanovanje s kuhinjo in eno sobo v bližini Sv. Petra. Naslov pove upravništvo tega lista pod št. 391. 391

Sadnega mošta, dobrega, večja množina, so prodaja tudi s sodi vred na pošti v Mostah. 378

Kave 3 kg dam onemu, ki mi preskrbi stanovanje z eno sobo in kuhinjo za dve osebi. Ponudbe na upravo lista pod št. 375. 375

Damska obleka, zimska, zelo fina, par čevljev, tenina, dvojna širina, je naprodaj. Ogleda se v Židovski stezi št. 10, cevljarna »Blas«.

Pohišivo se kupi, in sicer postelja, miza, stoli in omara za obleko. Ponudbe pod šifro »Pohišivo« na upravo tega lista.

Gospodična, ki je dovršila 3. razred meščanske šole, veča slov. in nem., želi kakega mesta; gre tudi h kakim gospe kot pomoč za celi dan, ali k otrokom. Naslov pove uprava lista pod št. 401.

Evo lono premoega kot nagrado tistemu, kateri preskrbi mirni stranki stanovanje z dvema sobama in pritlikino v bližini Dunajske ceste. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Fremog«.

Pisarna za zasedeno ozemlje v Ljubljani rabi nujno

več prevajalcev

za prevode iz slovenščine v hrvaščino. Plača po dogovoru. — Zglasiti se je v pisarni, Dunajska cesta št. 31.

Prodajo se deloma za živila, deloma proti plačilu:

2 omari, bela, lepo ohranjena otroška posteljica (z vložkom ali brez njega), priprava za telovadbo, medicinske in druge znanstvene knjige (nemške). — Stvari je mogoče ogledati vsak dan na Bregu 18, II. nadstr. od 2—4. ure pop. — 348

200 kron nagrade

dobi, kdor mi preskrbi stanovanje z 1 do 2 sobama in kuhinjo za tako ali 1. februar 1919. A. Stiplošek, Zvezdarska ulica 4. 367

Sprejem več gospodov na mesečno hrano Dogovori osebno. Antonija Burger, Prisojna ulica št. 5, vdova, popreje hotelirka iz Postojne »Hotel Krona«. 365

Ugrabljena dediščina.

Kriminalen roman. Napisal Rihard Dallas.

(Dalje.)

Pripomnil je, da manjka plašč, ki je ležal na stolu poleg okna in ki ga je Hvajt navadno nosil ob slabem vremenu.

Tudi jaz sem se spomnil na ta plašč, a ni mi padlo na misel, da bi mogel biti v zvezi z zločinom; mislil sem, da je morda kje v predsobi.

Vprašal sem Davisa, če je kaj videl Litela ali Bulta, pa mi je dejal, da ne. Njega je zbudila služabnica ob pol osmih in mu dejala, naj gre doli, da vidi, kaj se je zgodilo. Hitro se je oblekel in stopil doli, kjer je našel policaja in lastnico hiše. Policaj je stražil pri odprtih vratih, a ona je sedela poleg na stolu vsa iz sebe.

Malo za tem je prišel uradnik z detektivom, s katerim sem govoril; pustili so ga v sobo, a ga niso nič vprašali; dejali so mu samo, naj se ničesar ne dotakne. Nadalje je pravil, da je videl pred vrati Bentena in detektiva, toda sluga je nenadoma nekam izginil. Drugega ni več videl, razen par radovednežev in zdravnika Linkolna, ki je konstatiral, da je Hvajt mrtev, in odšel, rekoč, da se zopet vrne.

Pustil sem Davisa, ki je zopet sedel in se lotil detektiva z vprašanjem, kaj misli on o tem. Ta je vedel manj kot mi. »Gospod je mrtev,« je dejal. »To je vse!«

Poznal sem tega Milesa in vedel, da se mu ne mudi delati kakih zaključkov.

Detektiv je dejal, da je poslal Bentena tudi po Litela, ki mora kmalu priti. Bil je sluga tudi pri Bultu, a se je ta odpeljal zgodaj, in se ne vé, kdaj se vrne.

V tem je prišel zdravnik in še več ljudi, uradnikov in častnikarjev. Čez nekoliko časa sem zagledal Litela, ki je vstopil neopažen in pristopil do mrtveca. Nato se je okrenil in stopil do mene, kot da me je videl; stali smo molče pod vtisom velike žalosti in gledali, kaj se godi krog nas.

Ko je zagledal Litela Davisa, ga je nagovoril in vprašal, kje da je Bult. Jaz sem mu povedal, kaj je dejal Benten. Med tem časom pa je uradnik pozval, naj se odstranijo vsi, razen uradnikov. Kot nameščeneo pri državnem pravdnistvu sem ostal tudi jaz. Načelnik mi je dejal, da se izvrši prva preiskava o nastopu smrti; ko se to reši, bo policija temeljito preiskala.

Preiskali so sobo, tudi v spalnico pogledali. Ne vem, če so kaj odkrili; morale je biti silno malo. Nato so pogledali zopet umrlega Hvajta; slednjič so odšli, da pregledajo dobljeno gradivo in se pomenijo.

Ko so se oddaljili, mi je bilo lažje pri srcu, pa sem šel z nadzornikom in detektivom, da pregledamo sobo. Jaz sem poznal sobo natančno s pohištvom vred.

Za divanom smo našli kapuco, ki jo je nosil Hvajt ob slabem vremenu z izginolim plaščem vred. Sodili smo, da je Hvajt pozneje zapustil sobo.

»Če je nosil to kapuco, kje pa je plašč, ki je bil sinoči še tu?« sem dejal.

»Mi še ne vemo, če jo je imel na sebi, a vemo, da je bil zunaj, je pripomnil de-

tektiv. Iz te sobe smo šli na hodnik, ki je ločil stanovanje od spalnice. Tu ni bilo drugega, kot da je viselo na kljukah par kosov obleke, a plašča ni bilo. Šli smo v spalnico. Tu se ni dalo opaziti nič zanimivega. V postelji ni bil, vse je bilo v redu. Okna so bila zaprta in vrata od predsobe zapahnjena. Tudi tu ni bilo plašča. Zdaj sem verjel, da je v tajni zvezi z dogodkom.

Bila pa je že enajsta ura. Šel sem v gostilno kositi in se odpeljal v urad. Razmišljal sem o temni Hvajtovi usodi in prišel do zaključka, da sta važni za odkritje hudodelca dve reči: ukradeni denar in plašč.

IV. poglavje.

Ko sem prišel v urad, sem prosil svojega predstojnika, da bi smel govoriti z njim. Dovolil mi je. Seveda ga je policija že obvestila o umoru in da sem bil na licu mesta.

»Jaz mislim,« je dejal, »da gre tu za navadno tatvino, ki ji je sledil potem smrtni udarec, in policija ne bo težko prišla na pravi sled.«

S tem se nisem strinjal, a sem mu priznal. Razložil sem mu, da je to lahko mogoče, kar se tiče denarja, a kaj pa je s plaščem?

»Pa zakaj ne bi bil ukraden plašč kot denar?« mi je dejal. »Ali morda imate Vi prav.« Dejaj mi je, da bom ta dogodek zasledoval jaz.

Stopil sem do nadzornika Daltona. Razgovarjal se je z Milesom.

Poznal sem oba gospoda, ker sem že imel opravila z njima in sem vedel, da sta vestna uradnika. Nadzornik je ponosil človek, star blizu šestdeset let, njegova okolica ga je smatrala za stroj, brez samostojnosti. Miles pa je bil mlajši in sposoben za svoj poklic radi svoje bistroumnosti in veselja do tega dela.

Razgovor pa se jima je ob mojem prihodu ustavil in čakala sta, da kaj povem.

Na moje vprašanje mi je povedal Miles, kaj je doznal. Našlo se je par podrobnosti, ki se mi preje niso zdele važne.

Kot smo rekli, je Hvajt zapustil hišo, ko smo šli od njega. Nočni stražnik je izjavil, da je šel Hvajt iz hiše krog ene ure. Na sebi je imel plašč in kapuco ter je hitel proti zapadu. Kam je šel Hvajt, tega stražnik ne vé, ker ni pazil nanj. Ni videl, kdaj se je Hvajt vrnil. Toda čez pol ure je prišel stražnik zopet v bližino hiše, videl je, kako gleda nekdo skozi eno okno pri Hvajtu, kjer zastor ni bil spuščen popolnoma, pa se je umaknil, ko je videl, da je opažen. To je zbudilo sum v stražniku, pa se je vrnil zopet in videl človeka, ki je prišel iz Hvajtove hiše in krenil v šesti prehod. Do tja ga je sledil in spoznal bi ga po hoji in po obleki.

»A kaj je s plaščem?« sem vprašal.

»Ali ga je nosil na sebi, ali je imel velik sveženi, v katerem je bil zamotan?«

»Ne,« je dejal nadzornik; »na sebi je

imel svetlo ogrinjalo in dežnik; zavitka ni imel.«

»Kje pa je plašč?« sem vprašal.

»Ne vem,« je dejal malo razdražen.

»Ta plašč moramo najti na vsak način,« sem dejal ponovno.

»Seveda ga moramo najti,« je pritrdil Miles. »Seveda, če ni uničen.«

»Ali slutite,« sem dejal po kratkem razmišljanju, »kdo bi mogel biti človek, ki ga je videl stražnik?«

»Slutimo, da je to Hvajtov sorodnik Winters,« je dejal nadzornik.

»Henrik Winters?« sem se začudil.

»Da,« je odvrnil. »Ali ga poznate?«

Nisem odgovoril. Spomnil sem se dijaških dni, ko je bil Winters lep, vesel dečko in moj prijatelj. Po končanih študijah je začel propadati, dokler ni postal izmeček družbe. Najina pota so se razšla, pa še sedaj nisem mogel verjeti, da bi storil kaj takega. Tu mora biti nespornost, pa sem vprašal, zakaj mislijo, da je bil Winters.

»Ker ga je stražnik videl že večkrat, ko je prišel iz Hvajtove hiše,« je odgovoril nadzornik.

Poslovil sem se, šel na cesto in mislil na ubogega Wintersa. Zaglobljen v misli sem prišel do Hvajtove hiše, kjer sem opazil Wintersa, ki je imel na sebi svetlo ogrinjalo in dežnik, kot ga je opisal stražnik.

Po kratkem obotavljanju sem stopil čez cesto in ga nagovoril. Prvi trenutek, kot da me ni poznal. Obleko je imel zamazano, oči motne in krvave od pitja in bdenja.

Hotel sem izvedeti, kaj on misli o dogodku, pa sem ga vprašal, če vé, da je njegov sorodnik mrtev. Mesto odgovora je pokimal z glavo in me ni pogledal. Pripovedoval sem mu, da je umorjen, na kar mi je odgovoril:

»Tako pravijo.«

»Ali ste ga videli?« sem ga vprašal. Odkimal je. — »Čemu? Ali nimam dosti opravka sam s sabo?«

Hotel sem ga pripraviti do tega, da bi govoril, pa je bilo vse zaman. Ko sem videl, da nič ne opravi, sem šel dalje.

Na vogalu petega prehoda sem opazil detektiva, ki je opazoval Wintersa. Sedaj mu nisem mogel pomagati, pa sem odložil na poznejši čas.

V. poglavje.

Drugi dan ob treh popoldne sem prisostoval pri razpravi pred poroto.

V dvorani se je že nahajal uradnik in njegovi porotniki, ki sem jih videl v Hvajtovi sobi. Šel sem do mize, ki je stala na levi strani uradnika, pripravljena za državno pravdnistvo in se vsedel poleg nadzornika in Milesa.

Velika množica je napolnila ostali del dvorane. Videli sem Litela, Davisa, Bentena in druge. Čudil sem se, zakaj ni Bulta.

Uradnik je razložil na kratko povod današnje razprave in povedal usnehe do sedanje preiskave.

(Dalje.)

Izdajatelj konsorcij »Večernega lista«.

Odgovorni urednik Viktor Cenčič.

Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani